

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: I. N., nar. X, st. příslušnost X
adresa pro doručování X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2021, č. j. OAM-266/ZA-ZA12-ZA21-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Konstatoval, že žalobce je státním příslušníkem Gruzie, která se ve smyslu § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, za bezpečnou zemi původu. Žalobce neprokázal, že Gruzii nelze v jeho případě považovat za bezpečnou zemi

původu. Problémy v zemi původu (výhrůžky soukromých osob kvůli nesplaceným dluhům) žalobce žádným způsobem neřešil s kompetentními státními orgány ve své vlasti.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Uvádí, že jej dlouhodobě a opakovaně fyzicky napadaly a vyhrožovaly mu soukromé osoby, které po něm požadovali dlužné peníze. Policejní složky v zemi původu odmítají spory o dlužné částky jakkoliv řešit, i když vedou k napadení. Pro žalobce tak nemělo žádný význam případné podání trestního oznámení policejním složkám. Policejní složky jsou také ovládány korupcí. Gruzie je nadto nestabilní zemí, kde ztráta zaměstnání prakticky znamená vyloučení ze společnosti – žalobce tak má minimální šanci své závazky splatit.
3. Žalobce podal v průběhu řízení ucelenou a vnitřně nerozpornou výpověď, kterou prokázal riziko nebezpečí vážné újmy v případě návratu do země původu. Žalovaný však rezignoval na individuální posouzení případu – žádný ze zdrojů informací o zemi původu se netýká policejních orgánů, reálnosti hrozby napadení fyzickými osobami, ani ekonomické situace v zemi původu. Žalobce proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že žalobce se obává jednání ze strany soukromých osob. Za této situace má žalobce možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné instituce. Co se týče jeho domněnky, že by se mu odpovídající pomoci nedostalo, žalobce se na příslušné orgány obrátit ani nepokusil. Žalobní argumentace není způsobila zpochybnit důvody rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
6. Žaloba **není** důvodná.
7. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu *stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, kde:*
 1. *obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,*
 2. *který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a,*
 3. *který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a*
 4. *který umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.*
8. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, *jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní*

ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví ministerstvo vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.

9. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 své preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak. Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz výše citovaný § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.*
10. Pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. Každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „*hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat.
11. Žalobce má za to, že v jeho případě existuje riziko nebezpečí vážné újmy z důvodu hrozby napadení soukromými osobami, neschopnosti policejních orgánů poskytnout mu ochranu a ekonomické situace v zemi původu.
12. Dle pohovoru k žádosti se žalobce v zemi původu zadlužil a nebyl schopen dluhy splácet. Věřitelé žalobci telefonovali, 5-6 krát jej fyzicky napadli, sprostě mu nadávali a vyhrožovali, že pokud dluh nesplatí, nebude mít klid. Útoky a vyhrožování žalobce nenahlásil, neboť policie by s tím nic neudělala.
13. Nastíněný příběh dle krajského soudu nedokládá, že by v konkrétním případě žalobce byla domněnka bezpečnosti země původu vyvrácena. Obavy žalobce pramení z jednání

soukromých osob (věřitelů). Ty sice mohou být relevantní z hlediska udělení doplňkové ochrany, ovšem pouze v případě, že by státní orgány namítané ohrožení „podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008 – 47).

14. Jak dokládá zpráva o zemi původu (Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z listopadu 2020, která byla v době vydání napadeného rozhodnutí dostatečně aktuální) ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení je v Gruzii upravena prostřednictvím řady zákonů, které většinou mají zakomponovánu úroveň ochrany jednotlivce srovnatelnou se zeměmi EU. Gruzínští občané mohou ke své obraně použít řadu prostředků, včetně podání stížnosti ke státnímu zastupitelství, a justičních institucí. Případnou nečinností či zneužitím pravomocí státních orgánů se rovněž zabývá úřad ombudsmana, který vystupuje velmi aktivně.
15. Pokud žalobce svou situaci s příslušnými státními orgány země způsoby nastíněnými v informacích o zemi původu vůbec neřešil a přistoupil rovnou k opuštění Gruzie, lze stěží hovořit o tom, že by tímto byla domněnka bezpečnosti Gruzie vyvrácena.
16. Obecně platí, že v některých případech není možné nebo účelné o ochranu u vnitrostátních orgánů žádat, zejména tehdy, pokud je ochrana v zemi původu toliko formální, nebo vůbec neexistuje. Nic však nenasvědčuje tomu, že by toto byl případ právě situace žalobce a státních orgánů Gruzie. Závěr, že by se gruzínské policejní orgány (a následně i justiční složky) paušálně odmítaly zabývat jednáním souvisejícím se spory o dlužné částky, včetně případů ohrožení života či zdraví, nemá oporu v informacích o zemi původu a ani žalobce k tomu ve správním řízení a před soudem nic relevantního nedoložil.
17. Zároveň je obecně vyloučeno, aby byla domněnka bezpečnosti země původu vyvrácena obecnými úvahami o rozšířené korupci a ekonomické situaci v zemi původu, neboť z povahy věci nemohou prokázat, že právě žalobci hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy, než ostatním osobám v obdobném postavení. Horší ekonomická situace ani slabší institucionální prostřední v zemi původu nadto bez dalšího nejsou azylově relevantní.
18. Žalobce sice nabídl žalovanému ucelenou a vnitřně bezrozpornou výpověď. V této výpovědi však nebylo obsaženo nic, co by mohlo vést k vyvracení domněnky bezpečnosti Gruzie.
19. Lze tedy shrnout, že označení Gruzie za bezpečnou zemi původu zvýšilo důkazní břemeno a břemeno tvrzení na straně žalobce. Bylo na něm, aby uvedl natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování či vážné újmy v zemi původu (přímo ke Gruzii srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2020, č. j. 6 Azs 62/2020 – 27). To však žalobce neučinil, shora vyličený příběh neprokazuje, že by v případě žalobce nebylo možné považovat Gruzii za bezpečnou zemi původu, a že by se žalobci právě v jeho konkrétní situaci problémů s věřiteli nedostalo v zemi původu ochrany, o jejíž získání se žalobce ani nepokusil.

V. Závěr a náklady řízení

20. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

21. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 22. června 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce